

Успіхи медицини «Імунізація - це найбільший успіх в історії охорони здоров'я», - сказано у «Звіті ВООЗ за 1999 рік» (англ.). Внаслідок проведення по цілому світі масових вакцинацій вдалося врятувати життя мільйонам людей. Міжнародна програма імунізації ліквідувала віспу — смертельну хворобу, кількість жертв якої перевищує кількість жертв усіх воєн ХХ століття. А подібна програма допомогла майже цілком викоренити поліомієліт. Сьогодні багатьом дітям роблять щеплення проти поширених хвороб, що загрожують життю. Для боротьби з іншими захворюваннями не потрібно таких глобальних заходів. Інфекції, що передаються через воду, як от холера, рідко виникають там, де достатньо чистої води і є відповідні санітарні умови. Завдяки тому що в багатьох країнах тепер легше потрапити на прийом до лікаря чи лягти в лікарню, можна вчасно діагностувати більшість хвороб й надавати допомогу, не допустивши до трагічних наслідків. Покращення харчування та умов життя, а також запровадження законів щодо належної обробки й зберігання харчових продуктів теж сприяють поліпшенню здоров'я населення.

Перемога над віспою і поліомієлітом Під кінець жовтня 1977 року Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ) виявила останній випадок захворювання на віспу. Перебіг хвороби в Алі Мао Мааліна, кухаря однієї сомалійської лікарні, не був важким, і за кілька тижнів чоловік цілком видужав. Усім, хто мав з ним контакт, зробили щеплення. Медики занепокоєно чекали два довгих роки. Було оголошено, що той, хто повідомить про ще один достовірний випадок «гострої форми віспи», отримає 1000 доларів. Але нікому так і не вдалося здобути винагороду. Тож 8 травня 1980 року ВООЗ офіційно проголосила, що «світ і його мешканці врешті звільнились від віспи». А лише десять років перед тим хвороба щороку відбирала життя близько двом мільйонам осіб. Уперше в історії було знищено одне з найгірших інфекційних захворювань. Здавалося, що поліомієліт - важку дитячу хворобу - також вдасться викоренити. У 1955 році Джонас Солк розробив ефективну вакцину проти поліомієліту, і в США та інших країнах почалась масова імунізація. Пізніше винайшли вакцину, яку вводять через рот. У 1988 році, щоб знищити поліомієліт, ВООЗ організувала всесвітню програму. «Коли 1988 року ми розпочали серйозну боротьбу з поліомієлітом, ця хвороба паралізувала щодня понад 1000 дітей,- повідомила д-р Гру Харлем Брунтланд, яка тоді була генеральним директором ВООЗ.- У 2001-му за цілий рік було зареєстровано менше 1000 випадків захворювання». Сьогодні поліомієліт трапляється в менш як десяти країнах, але щоб остаточно перемогти хворобу, потрібно додаткових коштів. Віспа була ідеальною хворобою для міжнародної масової вакцинації, і тому з нею було легше боротися. На відміну від інших хвороб, які розносяться пацюками й комахами, віспа передається лише від людини до людини. Після того як науковці виявили причини інфекційних захворювань, служби охорони здоров'я змогли вжити заходів і зупинити поширення епідемій. Розгляньмо один приклад. Коли 1907 року в Сан-Франциско почалась бубонна чума, померло лише кілька осіб, оскільки мешканці міста відразу стали знищувати щурів, блохи яких поширюють цю хворобу. Але та ж сама хвороба, спалахнувши 1896 року в Індії, за 12 років вкоротила життя десяти мільйонам осіб. Це сталося тому, що основної причини захворювання на той час ще не знали.

Невдачі у боротьбі з хворобами З усього видно, що працівникам охорони здоров'я вдалося перемогти чимало захворювань. Але з деяких перемог користають тільки багатші країни. Хвороби, від яких існують ліки, через брак коштів далі вбивають мільйони осіб. У країнах, що розвиваються, багато людей позбавлені медичної допомоги та відповідних санітарних умов і не мають доступу до чистої питної води. Задовольнити ці потреби стає дедалі важче, оскільки там відбувається масове переселення людей зі сіл до мегаполісів. І

через це, як зазначає ВООЗ, населення бідних країн «значно більше страждає від хвороб». Ще однією причиною поширення хвороб є людська безвідповідальність. Найкраще це можна проілюструвати на прикладі СНІДу, збудник якого передається від людини до людини через біологічні рідини організму. За кілька років ця пандемія охопила цілу земну кулю.

СНІД - бич нашого часу СНІД перетворився у нову світову проблему. Не минуло й 20 років після виявлення хвороби, а нею вже заразилося понад 60 мільйонів осіб. Працівники охорони здоров'я кажуть, що це лише «рання стадія» пандемії СНІДу. Кількість заражених «зростає швидше, ніж сподівалися», і наслідки цього у найбільш уражених регіонах світу просто жахливі. «Значна більшість жертв ВІЛ/СНІДу - це люди у віці найбільшої працездатності», - зазначається у звіті ООН. Тому деякі дослідники вважають, що до 2005 року кілька південноафриканських країн втратять 10-20 відсотків усієї робочої сили. У звіті також говорилось: «На сьогодні середній вік мешканців субсахарської Африки становить 47 років. А якби не СНІД, він становив би 62 роки». До цього часу всі зусилля знайти вакцину від СНІДу були марними. Крім того, в країнах, що розвиваються, медична допомога доступна лише 4 відсоткам із шести мільйонів хворих на СНІД. Поки що від СНІДу немає жодних ліків, тож медики побоюються, що у більшості ВІЛ-інфікованих зрештою розвинеться хвороба. Як же люди нехотючи сприяють поширенню ВІЛ-інфекції - збудника СНІДу? У книжці «Прихід чуми» (англ.) перелічено ряд чинників: соціальні зміни - особливо те, що чимало людей має більш як одного сексуального партнера, - призвели до хвилі венеричних хвороб, і тому зріс ризик, що людина або сама заразиться ВІЛ-інфекцією, або заразить нею інших. Подібні наслідки мало використання неодноразових шприців у лікарнях бідніших країн або в середовищі наркоманів. І, врешті, за поширення вірусу відповідальна також всесвітня індустрія крові, прибутки якої становлять мільярди доларів. Під час переливання інфікованої крові один донор може заразити десятки людей. Нині, на початку XXI століття, людство й далі страждає від хвороб. Невпинне поширення СНІДу, поява стійких патогенних мікроорганізмів і повернення старих убивць, таких, як туберкульоз і малярія, свідчать про те, що людству ще не вдалося здобути цілковиту перемогу над хворобами. <http://wol.jw.org/uk/wol/d/r15/lp-k/102004362#h=42>